

РОЛЬ ВИЩОЇ ШКОЛИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

В період активізації глобалізаційних процесів у всіх сферах людської діяльності, зокрема в економічних відносинах, важливо, щоб національні економіки країн були конкурентоспроможними та максимально стійкими до негативних впливів зовнішніх факторів. Особливо це стосується країн, котрим притаманна економічна й політична нестабільність, зокрема – України.

З упевненістю зазначу, що складовими успішної економіки є такі драйвери як інформаційне середовище, інтелектуальний капітал та ресурси. Все перераховане в Україні є в достатній кількості. Разом з тим, економіка країни знаходиться в кризовому стані (ВВП у 2015 році знизився на 11 %, а в рейтингу, складеному ЦРУ, Україна по цьому показнику зайняла 222 місце з 225 країн [1]), більшість галузей національного господарства непривабливі для інвесторів, триває трудова міграція українців за кордон (за останні 10 років питома вага економічно активного населення у загальній його кількості знизилася на 4 %), зростає рівень безробіття та досяг показника 2002 року (10, 3 %) [2].

Причиною негативного стану національної економіки є вплив владно-бізнесових групувань, корупція тощо. Так, в системі рейтингового оцінювання стану модернізації і реформ по показниках економічної свободи, легкості ведення бізнесу, конкурентоспроможності економіки, ефективності влади та сприйняття корупції Україна значно відстає від країн ЄС, де ці показники є одними з найвищих у світі [3].

Для того, щоб реалізовувати справжні економічні реформи, які б зробили Україну рівним партнером на світових ринках, а її громадян – самодостатніми й щасливими, необхідно формувати національну парадигму економічного й соціального співіснування на основі інтелектуалізації та морального оздоровлення. В цьому контексті вкрай привабливим для України є Євросоюз, оскільки євроінтеграція дає можливість залучитися до високої культури господарських та, зокрема, економічних відносин, яка притаманна європейським країнам.

Формування парадигми інтелектуалізації національної економіки – це адекватний виклик сучасності, коли розвиток світової економіки здійснюється під пріоритетом потенціалу інтелектуального капіталу. Адже при оцінюванні конкурентоспроможності різних країн світового господарства якість людського капіталу випереджає такі показники як якість продукту та технологій. Знання й навички, які визначають рівень людського капіталу, стають домінуючим фактором досягнення економічного успіху в усіх галузях національного господарства. Перспективність якісних знань, їх економічна ефективність та інвестиційний характер призводять до необхідності розроблення програм

постійного навчання, саморозвитку та вдосконалення українського суспільства на всіх рівнях навчального процесу. При цьому важливе місце має відводитися саме вищій школі, де сьогодні відбувається стрімкий розвиток наукових знань, комунікаційних та інформаційних технологій. Українські університети мають бути новаторами у формуванні нових економічних знань і навичок на засадах толерантності, корпоративної культури, добросовісності й відповідальності перед суспільством.

Список використаних джерел

1. Рейтинг країн по темпах росту ВВП [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nonews.co/directory/lists/countries/gdp-temp>.
2. Мінфін, фінансовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://index.minfin.com.ua/people/unemploy.php>.
3. Гайдучкий П. Україна – ЕС: проблеми інтеграції // Зеркало недели. Україна, №20. – 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gazeta.zn.ua/international/ukraina-es-problemy-integracii_.html.

Sergeyeva Larysa Mykolayivna

Doctor of Pedagogical Sciences, professor,

State Higher Educational Institution “University of Educational Management”,

National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

The World Summit on Sustainable Development in 2002 formulated four principles of achieving human sustainable development. These principles basically mirror the four pillars of education, which were indicated in the well-known report “Education: The Necessary Utopia” prepared by the UNESCO International Commission on Education. Education provides us with skills to learn: co-exist together, work and live». As a response to this need, the concept of sustainable development was formulated. The key idea of sustainable development is the development of humanity with consideration for needs of future generation. Based on current trends, some researchers forecast that by 2030 we will need twice the amount of resources than our planet is capable of providing.

Among the priority development areas of vocational educational institutions (VEI) as sustainable institutions we should identify the following: fostering the culture of smart consumption of energy and water, minimization of resources used; implementation of principles of environmental ethics and ethics of responsibility; development of the spiritual potential of individuals based on person-centered pedagogy; development of personal informational culture, fundamentals of critical thinking; introduction of principles of interpersonal and intercultural cooperation based on tolerance; development of personal legal culture; fostering teenage health awareness